

[Kalnæs]

(B 46) og krav om installation af varmemålere i alle boliger (B 47).

For det tredje nogle forslag om påbud for elektriske apparater, som skal sikre lavt elforbrug efterhånden. Det drejer sig om krav om, at vaske- og opvaskemaskiner skal kunne indtage både koldt og varmt vand (B 48) og krav om deklaration af typisk elforbrug (B 49).

For det fjerde nogle krav til byggeri. Nemlig om nyt bygningsreglement med højere krav til isolering (B 50), krav om indretning af nye huse med henblik på installation af solvarme (B 51), forbud mod installation af elvarme undtagen i forbindelse med solvarme (og da akkumulerende elvarme) (B 52), og indretning af fjernvarme- og centralvarmeanlæg til højst 60° varmt vand (B 53).

For det femte forbud mod anvendelse af engangsservice i offentlige virksomheder og institutioner (B 54) og forbud mod nedlægning af gasværker, indtil varmeplanen er endeligt godkendt (B 55).

Vedtægelse af disse forslag vil få meget stor betydning for det fremtidige energiforbrug, idet samtlige forslag vil påvirke forbruget i nedadgående retning. Derved vil de sikre besparelser på ressourcerne, mindske forureningen og forbedre betalingsbalancen.

Fogh Rasmussen (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg til undersøgelse af de mindre virksomheders problemer.

(Beslutningsforslag nr. B 56).

Jeg skal i øvrigt henvise til forslagets tekst og de ledsagende bemærkninger.

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

Jeg tillader mig herved for folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om elektriske stærkstrømsanlæg.

(Lovforslag nr. L 114).

Loven skal træde i stedet for den nugældende lov fra 1935 med senere ændringer.

Hovedformålet med stærkstrømslovgivningen har lige siden den første stærkstrømslov fra 1907 været at tilgodese menneskers sikkerhed i forbindelse med brug af elektricitet.

Medens der i tidligere tid var størst behov for sikkerhedsbestemmelser på elforsyningsområdet bl. a. i forbindelse med udbygningen af nettet, så knytter den største interesse sig i dag til de elektriske apparater og installationer, som vi alle er omgivet af i vore boliger og på arbejdspladserne. Der har været tale om en jævn udvikling i så henseende. Allerede ved en lovændring i 1928 indførtes bestemmelser om prøvnings- og godkendelsespligt for det meste af det elektriske materiel, og man stillede krav i stærkstrømsreglementet til udførelse af materiellet på en sådan måde, at det ikke medfører berøringsfare eller brandfare. Dette blev begyndelsen til Danmarks elektriske materielkontrol, DEMKO.

I 1960'erne og 1970'erne er der sket en enorm udvikling på det internationale plan både med hensyn til udvikling af nye elektriske apparater og med hensyn til standardisering af de sikkerhedsmæssige krav til udførelsen. De danske myndigheder har deltaget i dette standardiseringsarbejde i nært samarbejde med Norge, Sverige og Finland. Da vi i de nordiske lande traditionelt prioriterer sikkerhedshensynene meget højt, må det anses for værdifuldt, at der fortsat er en fælles nordisk optræden i de internationale standardiseringsorganisationer. Størstedelen af det elektriske materiel, der benyttes her i landet, er fremstillet i udlandet, men der findes også mange danske virksomheder på det elektrotekniske og elektroniske område, som fremstiller både for hjemmemarkedet og eksportmarkedet. Vi er derfor også fra dansk side interesseret i de bestræbelser, der gøres på internationalt plan for at fremme harmoniseringen af de enkelte landes krav til elektrisk materiel og afskaffe tekniske hindringer for samhandelen.

I så henseende medførte Danmarks indtræden i De europæiske Fællesskaber en vigtig ændring i bestemmelserne om kontrollen med elektrisk materiel. For at kunne opfylde kravene i et EF-direktiv måtte vi i 1978 omlægge DEMKOs kontrol, således at markedsføringen af nye produkter ikke gøres afhængig af en forudgående prøvning og godkendelse. I stedet indførtes en pligt til at anmelde nyt materiel, der bringes på markedet, således at DEMKO efterfølgende kan undersøge det og kræve det tilbagekaldt, hvis det ikke opfylder stærkstrømsreglementets krav.

[Ministeren for offentlige arbejder]

Denne nyordning, der blev gennemført ved en ændring af stærkstrømsloven i 1977, gav anledning til en del skepsis og kritik fra forskellig side, idet det blev gjort gældende, at ophævelsen af den tvungne forudgående godkendelse af elektrisk materiel ville betyde en nedsættelse af sikkerhedsniveauet. En sådan virkning af den nye kontrolordning har heldigvis ikke kunnet konstateres. I de sidste år har kontrollen med elektrisk materiel imidlertid været genstand for en øget offentlig omtale og har givet anledning til adskillige spørgsmål fra folketingsmedlemmer og -udvalg til de skiftende ministre for offentlige arbejder. Denne forøgede interesse for elektriske sikkerhedsspørgsmål har jeg set som en bekræftelse på, at disse spørgsmål i befolkningen og i folketinget opfattes som myndighedsanliggender på linie med færdselssikkerhed, miljøbeskyttelse og sikkerhed på arbejdspladserne.

Jeg har derfor ment, at der i forbindelse med en tiltrængt modernisering af stærkstrømsloven burde ske en afklaring og styrkelse af samspillet mellem de organer, der administrerer stærkstrømslovgivningen, og den ansvarlige minister. Dette skal efter lovforslaget ske ved at samle det teknisk sagkyndige personale, der findes i elektricitetsrådet og DEMKO, i et nyt direktorat, eltilsynet, hvis chef skal være ansvarlig over for ministeriet for offentlige arbejder. Oprettelsen af et sådant direktorat betyder naturligvis ikke, at man så kan undvære den ekspertise og se bort fra de opfattelser, der hidtil er kommet fra medlemmerne af elektricitetsrådet og DEMKOs bestyrelse. Derfor skal der oprettes et nyt rådgivende organ, elrådet, hvor alle de interesser, der har tilknytning til de elektriske sikkerhedsspørgsmål, repræsenteres. Rådets sammensætning foreslås ændret noget i forhold til de nuværende organer, idet det i betragtning af udviklingen må anses for ønskeligt at opnå en stærkere repræsentation af forbruger- og arbejdstagerinteresser.

Den offentlige omtale, som stærkstrømslovens område har givet anledning til i den senere tid både i og uden for folketinget, har især drejet sig om Danmarks elektriske materielkontrols lange ekspeditionstid for prøvning af nye elektriske artikler. Det må erkendes, at DEMKOs ekspeditionstid i øjeblikket er alt for lang, og at dette er meget uheldigt,

både fordi der nu er tale om en efterfølgende kontrol af apparater, der befinder sig på det danske marked, og fordi de eksporterende danske virksomheder dårligt kan vente på de bestilte prøvninger, hvis de skal kunne klare sig i konkurrencen på de udenlandske markeder. Problemet med ekspeditionstidens længde har været aktuelt næsten i alle de år, der er gået, siden DEMKO i 1964 blev en statsinstitution, og det må ses i forbindelse med de meget restriktive bestemmelser, der gælder for udvidelse af personalet i statens institutioner, og som har bevirket, at ansøgninger om personaleudvidelser har været undergivet en meget langvarig sagsbehandling og ofte har måttet begrænses på forskellig måde.

Det har for DEMKOs brugere været vanskeligt at forstå, at DEMKO ikke kunne få lov til at ansætte det nødvendige personale, når samtlige udgifter ved institutionens drift ifølge loven dækkes af indtægter i form af afgifter for de udførte prøvninger eller i form af bidrag fra elværkerne. På denne baggrund er det forståeligt, at der fra industriens og handelens side under det udvalgsarbejde, der er gået forud for lovforslaget, er fremkommet forslag om, at DEMKOs laboratorium blev omdannet til en selvejende institution for derved at opnå uafhængighed af de statslige personalerestriktioner.

En sådan tanke har imidlertid bl. a. forbrugerorganisationernes og DEMKOs personales repræsentanter i udvalget vendt sig kraftigt imod og bl. a. henvist til, at den fasthed i ansættelsesforholdet og den uafhængighed, som ansættelse i en statsinstitution medfører, også har betydning for det generelle sikkerhedsniveau med hensyn til elektrisk materiel, der benyttes her i landet.

Prøvning og godkendelse af elektrisk materiel har som nævnt siden 1928 været en myndighedsopgave. Laboratoriarbejdet blev indtil 1964 udført på Københavns Belysningsvæsens laboratorium og overgik derefter til staten. Det er mit bestemte indtryk, at befolkningen nu opfatter prøvning af elektrisk materiel her i landet som en statsopgave, og at en udskillelse af denne funktion fra statsadministrationen til en selvejende institution ville blive mødt med mistillid og taget som udtryk for en forringelse af forbrugernes sikkerhed. En bevarelse af DEMKO som statsinstitution må derfor foretrækkes, men

[Ministeren for offentlige arbejder]

betingelsen er naturligvis, at der tilsikres institutionen sådanne vilkår, at den kan løse sine opgaver på den måde, som lovgivningen har forudsat. I så henseende er der nu opnået enighed mellem ministeriet for offentlige arbejder og finansministeriet om, at det fremtidig vil blive etlitsynets og ministeriet for offentlige arbejders bedømmelse af behovet for ansættelse af yderligere personale, der lægges til grund ved ansøgningernes forelægelse for finansudvalget. Forudsætningen for denne ordning er naturligvis, at udgifterne ved DEMKOs drift som hidtil dækkes fuldt ud af indtægter, således at virksomheden ikke medfører nogen nettoudgift for staten.

For at tilvejebringe det bedst mulige grundlag for en bedømmelse af DEMKOs personalebehov på længere sigt er der nu indledt en rationaliseringsundersøgelse af virksomheden både for laboratoriefunktionernes og de administrative funktioners vedkommende. Ved denne undersøgelse håber man også at få belyst mulighederne for en løsning af DEMKOs lokalemæssige problemer. De nuværende trange forhold i laboratorierne og disses spredning på forskellige lejemål er en betydelig belastning for personalet og er til stor gene for en rationel udførelse af arbejdet. Pladsforholdene bidrager derfor også i høj grad til de vanskeligheder, der ligger til grund for den lange ekspeditionstid. Målet med bestræbelserne er fremdeles at få nedbragt ekspeditionstiden så meget, at der i almindelighed ikke bliver ventetider for materiel, der indsendes til prøvning.

Med hensyn til det øvrige indhold af lovforslaget er der kun tale om modernisering og forenkling af bestemmelserne i den nugældende stærkstrømslov. Det er i øvrigt ikke hensigten, at gennemførelsen af lovforslaget skal indebære nogen ændring i de arbejdsopgaver, som udføres i henhold til den nugældende lov. Med de foreslåede nye rammer vil der imidlertid være skabt et bedre grundlag for at følge udviklingen på det elektriske sikkerhedsområde og fastsætte de nødvendige bestemmelser i takt med udviklingen og i samarbejde med andre myndigheder og med de berørte interesseorganisationer.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, tillader jeg mig herved at anbefale forslaget til folketingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Anden behandling af:

Forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

(Lovforslag nr. L 43. Fremsat 27/11 79. Første behandling 4/12 79. Betænkning 16/1 80).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

*Forhandling***Gammelgaard (KF):**

Det konservative folkeparti stemmer imod denne bemyndigelse til regeringen. Lovforslaget indeholder nemlig en meget vid ramme, der gør det muligt for finansministeren at optage lån i udlandet svarende til et samlet beløb på 10 mia kr.

Når man tager i betragtning, at det ved førstebehandlingen klart kom frem, at der var en uudnyttet tilbageværende del af den hidtidige låneramme på 2,2 mia kr., bliver der altså i virkeligheden tale om en samlet låneramme på 12,2 mia kr.

Naturligvis skal der gives finansministeren en bemyndigelse til at optage statslån i udlandet, men vi kan ikke tilslutte os en bemyndigelse i det omfang, som fremgår af dette forslag.

Nationalbankdirektørens manende udtalelser om landets økonomiske situation tilsiger, at folketinget fører en helt anden økonomisk politik, og det er kun gennem en meget stram lånebemyndigelse, folketinget har bare nogen chance for at tvinge regeringen til at føre en økonomisk politik, som nedbringer betalingsbalanceunderskuddet.

Fra konservativ side peger vi på, at der for det første er brug for et totalt stop for indkomststigninger inklusive lønglidning og taktregulering. For det andet er der brug for særdeles omfattende nedskæringer i de offentlige udgifter. For det tredje er der brug for en helt ny erhvervs politik. Alle midler må anvendes for at inspirere til øget produktion af danske varer, der kan sælges i konkurrence med udlandet.